

SLOVENSKI NAROD.

izdaja vsak dan sveci in svedni nedelje in prazniki ter večja po početi prejemar na avstro-ogrsko dežele sa vse leta 25 K., na pol leta 13 K., na četrt leta 6 K 50 h., za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 14 K., na pol leta 12 K., na četrt leta 6 K., na en mesec 2 K.; Kder hodi sam posoj, plača na vse leta 22 K., na pol leta 11 K., na četrt leta 5 K 50 h., na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemško celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko pole leto 30 K. — Na naročbo brez izdobja vrediljive naročnine se ne osira. — Za osmanija se plačuje od petrostopne petti-vrste po 14 h., če se osmanija tiska enkrat, po 12 h., če se tiska dvakrat in po 10 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izvole frankovati. — Rekupiri se ne vraca. — Uredništvo in upravljanje je v Knjižnih ulicah št. 5. — Upravnosti naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osmanija, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 84.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnosti telefon št. 85.

Volilna reforma na Ogrskem.

V naši monarhiji se ponavlja že stoletja ista igra: kadar je država v stiski, kliče na pomoč zoper Nemcem in Madžari drugi narodnosti, pozneje pa izroči te narodnosti Nemcem in Madžarom na milost in nemilost.

Kdo se ne spominja zadnje velike krize na Ogrskem in silnega nasprotja med kromo in med Madžari. Tedaj so merodajni krogi spoznali, da ni mogoče drugače streti gospodstva madžarskih aristokratov, kakor že se potom splošne in enake volilne pravice pomore nemadžarskim narodnostim na Ogrskem do vpliva in veljave in z demokratiziranjem parlamenta ustvari nova podlaga ogrski državi.

Slovesno je bila oblikovljena splošna in enaka volilna pravica. Ministrstvo Fejervaryjevo je izdalo že načrt za uvedbo splošne in enake volilne pravice in krona je bila s tem načrtom zadovoljna. Se več. Ko se je krona pobotala z madžarsko koalicijo, je bila v dotedni pakt sprejeta tako za krono kakor za koalicijo obvezna določba, da je prva in najnajvečja naloga koalicisce vlade izvršiti volilno reformo na podlagi splošne in enake volilne pravice. Ko se je pred nekaj meseci zaznalo, da se ogrska vlada skuša izogniti prevzeti dolžnosti, je bivši minister Kristoffy na javnem shodu v Budimpešti razglasil, da je on sam posredoval med kromo in med madžarsko koalicijo pri sklepanju omenjenega pakta in javno je razglasil, da krona tako kakor koalicija je dolžna, se držati slovenske oblike in uvesti splošno in enako volilno pravico.

Že dve leti je madžarska koalicija vsled pakta s kromo na krmilu, že vse leti se pripravlja za rešitev svoje prve in najvažnejše naloge, a še zdaj je prišla tako daleč, da je mogla s konkretnimi predlogi stopiti pred kromo.

Minoli teden je bil ministrski predsednik Wekerle v Išlu in je poročal kroni o načrtu ogrske vlade za volilno reformo.

Ta načrt ne odgovarja določbam med kromo in koalicijo sklenjenega pakta, ne odgovarja obvezni obljubi krome in koalicije. Po tem načrtu se hoče pač uvesti splošna, ne pa tudi enaka volilna pravica. Oficiozni listi, madžarske vlade pravijo s cini-

čno brezobzirnostjo, da je splošna in enaka volilna pravica zategadelj nemoča, ker bi potem Madžari ne bili več tako neomejeni gospodarji ogrskega parlamenta kakor sedaj.

Namen volilne reforme, ki jo hčete uveljaviti ogrska vlada, je, **pričakati nemadžarske narodnosti in jih oropati za njih pravice**. Zaradi tega se hoče uvesti **pluralni volilni sistem**. Volilno pravico bodo imeli vsi državljanji, vsak bo imel en glas, kdor zna madžarski čitati in pisati pa dva, madžarska inteligence pa po tri glase. Na ta način upajo Madžari, da bodo nemadžarske narodnosti prisnili ob zid.

To naznalo je prineslo Slovakinom, Srbon, Rumunom in Nemcem silno razčaranje. Tega se te narodnosti pač niso načrtevale. Zanašale so se na **pakt med kromo in koalicijo, na obvezno obljubo**, ki jo obsegata ta pakt, sedaj pa jih oficiozni listi madžarski naznajo, da se ta **obljuba ne izpolni**.

Danes nemadžarske narodnosti se ne verjamajo, da se je krona vdala v **vzlio paktu** privolila v uvedbo splošne volilne pravice po **pluralnem sistemu**, a ker naznala ogrske listov **niso bila dementirana**, pač ni dvomiti, da so resnična.

Sicer pa se vsestransko priznava, da je ogrska vlada obljubila kronske **zvišanje rekrutnega kontingenta** in je krona vsled tega privolila, da se ne izvede takša volilna reforma, kakor sta jo **po naročilu krome** pravila Fejervary in Kristoffy in kakršna je bila oblikovljena v paktu med kromo in koalicijo.

Jezikovni poskus pri armadi.

Budimpešta, 9. avgusta. Vsled želje poveljnika ogrske deželne brambe, Klobučarja, se bo pri letosnjih velikih manevrih v okolici Vesprima zapovedovalo v treh jezikih. Požunskemu in zagrebškemu voju se postavita nasproti dunajski in mešani voj. Zapovedovalo se bo nemško, madžarsko in hrvaško. General hoče s tem dokazati, da uvedba madžarskega poveljevanja ne more vplivati neugodno na enotnost armade.

Hrvaško-srbska koalicija.

Zagreb, 9. avgusta. Izvršilni odbor hrvaško-srbske koalicije je imel včeraj sejo zaradi političnega položaja, ki je nastal po znanih dogovorih med hrvaškimi in madžar-

skimi poslanci, in kateri dogovori so provzročili nekako napetost med raznimi politiki in koaliciskim časopisom. Izvršilni odbor pa je prišel do sklepa, da se politični položaj po teh dogovorih ni spremeni. Izvršilni odbor vztraja na svojem stališču, da se ne spušča z Madžari v nikakšne dogovore za sporazumljenje, dokler zdržuje Ogrska protinstavno razmerje in ne zakonito vlado na Hrvaskem. V komunikaciju se naglaša sloga med Hrvati in Srbci.

Program za bodoče parlamentarno zasedanje na Ogrskem.

Budimpešta, 9. avgusta. Zadnji ministrski svet je določil program za jesensko zasedanje parlamenta. V prvih sejah 23. in 24. septembra bodo volitve v delegaciji. Obenem predloži vlada parlamentu zakonske načrte, ki jih ravno sedaj izdeluje, v prvi vrsti državni proračun za leto 1909., ki izkazuje le malo zvišanja, namreč za izboljšanje plač državnim uradnikom. Med delegacijskim zasedanjem bo parlament počival. Po delegacijskem zasedanju predloži grof Andrassy volilno reformo. Za razpravo o volilni reformi izvoli parlament poseben odsek, ki bo začel delovati koncem meseca oktobra.

Enotna vladna stranka na Ogrskem.

Budimpešta, 9. avgusta. Zadnji ministrski svet se je bavil temeljito tudi s fuzioniranjem dveh glavnih parlamentarnih strank. Iz stranke, ki prisega na program iz leta 1867. in iz večine neodvisne stranke nameravajo namreč sestaviti enotno vladno stranko, odstraniti pa vse preveč radikalne elemente.

Odsev turških dogodkov na Bosno.

Sarajevo, 9. avgusta. Civilni atlatus bosanske vlade, baron Benko, je rekel nekemu dunajskemu dopisniku, da so Turki na deželi v Bosni popolnoma mirni, dočim se po mestih mladi mohamedani navdušujejo za parlamentarizem ter agitirajo za deželnih zbor za Bosno in Hercegovino, deloma pa tudi za udeležbo pri volitvah za carigradski parlament. Srbi zahtevajo istotako parlament, le katoliki so popolnoma mirni. Baron Benko je priporabil: »Ka-

čeprav se jih je Mesesnel zaradi stroškov nekoliko branil in poskusil uveljaviti načelo, da zadostuje popolnoma, če priredi enkrat na mesec tak večer. Druga leta je ravno v vročih dneh julija in avgusta prenehal s takimi gostijami, zdaj pa sta se Berta in Ada kapricirali prav na ta čas.«

»Zakon narave je tak, da hrepenje dekleta, čim se približajo dvajsetemu letu, le po moški družbi,« je filozofiral Mesesnel, ko je bil končno kapituliral pred Berto in Ado, na tistem pa se je smejal in si zadovoljno mel roke, ker je ugani, da se bodo prirejali ti shodi samo zaradi barona Herberta. Ta je bil po prvem večeru v kampanji napravil svojo »preževalno vizito«, a ob času, ko ni bilo ne Berte ne Ade doma. Od tistega dneva jih je samo videl na korzu in pri godbi na velikem trgu, kjer pa se jima ni mogel približati.

Kar je stari Mesesnel ugani, to je Berta z običajno svojo brezobzirnostjo svoji vzgojiteljici, gospo Katarini kar v obrazu priznala, rekši, da se priredi rodbinska zabava s plesom samo zaradi tega, da pride baron Herbert v hišo.

»Saj se mu mora vendar prilika dati, da naju spozna in se odloči,« je dejala Berta pomežikujé Adi, »ker ste razsodili, da ne smeva tekmovati, nego prepustiti baronu, da izbere tisto, ki mu bolj ugaja, če si bo sploh katero hotel izbrati.«

Kar je stari Mesesnel ugani, to je Berta z običajno svojo brezobzirnostjo svoji vzgojiteljici, gospo Katarini kar v obrazu priznala, rekši, da se priredi rodbinska zabava s plesom samo zaradi tega, da pride baron Herbert v hišo.

»Saj se mu mora vendar prilika dati, da naju spozna in se odloči,« je dejala Berta pomežikujé Adi, »ker ste razsodili, da ne smeva tekmovati, nego prepustiti baronu, da izbere tisto, ki mu bolj ugaja, če si bo sploh katero hotel izbrati.«

»Ah — misliš?« Berta je bila tako presenečena, da ni mogla nič drugega reči. Pač pa je potegnila Ado za seboj k oknu in se z njo skri-

ko naj sedaj vladamo z maso bosansko-hercegovskega prebivalstva, ki je večinoma še nezrelo za parlamentarizem! Deželno upravo bomo v liberalnem (?) smislu nadalje izpolnili. Ali si naj sedaj svoje delovanje obremenimo s težko vestjo nezrelega parlamenta? Z mohamedani smo sklenili o vseh aktualnih vprašanjih mir ter bomo vsled tega z njimi popolnoma dobro izhajali. V poznejšem času Avstro-Ogrska gotovo ne bo odrekla Bosni ljudskega zastopstva.«

Reformni načrti za Makedonijo.

Petograd, 9. avgusta. Minister zunanjih del je razposlal vsem ruskim diplomatičnim zastopstvom okrožnicu, v kateri naznana, da Rusija z ozirom na najnovje dogodke na Turškem odgodila svoje reformne načrte, ki jih je izdelala sporazumno z Anglijo ter bo sočutno in pazno zaledovala vsa prizadevanja Turčije za funkcioniranje novega zistema, a vmesavala se ne bo prav nič. Toda svoje reformno delo bo Rusija dala iz rok šele tedaj, ako bo sultanova akcija resnično izboljšala položaj v Makedoniji. Ako pa se to ne zgodi, bo ruska vlada smatrala za svojo dolžnost, obvestiti velesile, da zoper začne s sedaj prekinjeno splošno reformno akcijo.

Dogodki na Turškem.

Nevarnost za sultana,

Carigrad, 9. avgusta. Osebe, ki občujejo vsak dan v sultanovi palači, zatrjujejo, da je osebni položaj sultana skrajno kritičen in skoraj brezupen. Sprememba na prestolu je neizogibna. Sultan vdani služabniki ga prosijo, naj si reši vsaj življenje pravočasno, ako že prestola ni mogoče rešiti. Toda na vsa prigovarjanja odgovarja sultana povsem mirno: »Ostanem na svojem mestu, dokler je Alahova volja in dokler mi hoče pomagati v teh težkih časih.«

Ponesrečena zarota.

Te dni aretriranega podadmirala so zato obsodili na smrt, ker je zbral mornarje, podaril vsakemu dva zlata s pozivom, da gredo ž njim v sultanovo palačo ter prisilijo sultana, da ga imenuje za velikega vezirja ter mu poveri, da zatre Mladoturke. Ob določenem času je prišlo le 30 mornarjev, toda mladoturški odbor je izvedel za zaroto zagrizenega reaktionarja ter ga dal zapreti.

»Da! In danes se je zoper izdala,« je pripovedovala Ada, ki je gorovila s tako vnemo in tako hitro, da ji je kar sape zmanjkovalo. »Kaj nisi nič zapazila, kako se je začudila, ko si ji povedala, da je za sobo povabljen baron Herbert k nam. Se govoriti ni mogla. Samo kimala je, ker nogovarjati vendar ni mogla, saj bi vsak ugovor vzbudil sum, da ima kaj proti Herbertu...«

»Ali pa da ima kaj ž njim,« je Berta prekinila svojo sestrično. »O, te vodore...«

»Nič ni mogla ziniti, kar besed ji je zmanjkalo in kar odšla je, a videnla sem dobro, da ji najino naznanih ni bilo kar nič po volji.«

»Ni dvoma, ni dvoma,« je po kratkem molku izjavila Berta. »Ti si dobrot videla in ugani si resnico. Vse se ujema. Gospa Katarina pozna Herberta in prikriva to.«

»A zakaj in čemu,« se je razvnela sicer tako mirna in dobrosrčna Ada.

»Kdo ve,« je menila Berta, ki se bila že toliko pomirila, da je mogla stvarno razmišljati o tej toli interesantni tajnosti. »Na vsak način morava brezvdomno dognati, če je najin sum utemeljen ali ne. To bo mogoče v soboto. Na zadnjem večeru ni bilo gospes Katarine. Rekla je, da bo boli glava in ostala je v mestu...«

(Dalej prihodnjih.)

LISTEK.

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalje.)

V.

Cez poletni čas se je Mesesnel preselil s svojo rodbino v svojo kampanjo. Sam za svojo osebo bil Mesesnel pač najraje ostal v mestu, ker mu je bilo nadležno voziti se iz kampanje vsak dan po dvakrat v trgovino in zopet nazaj. To nadležnost pa je moral prevzeti, ker svoje kupčije ni hotel pustiti niti en dan brez nadzorstva, štel pa si je v dolžnost, preživeti poletje zunaj mesta, če, da je to zahteva bogate družbe tržaške. Kdor če poletne dni ne zapusti Trsta, je v očeh pravih Tržačanov socialno manj vreden siromak.

Berta pa tudi Ada seveda nista bili zadovoljni samo s tem, da sta po tržaški navadi prebili najbolj vroči dni v kampanji. Dasi sta imeli velik lep vrt na razpolaganje, sta se vendar takoj prve dni začeli dolgočasiti in vsled tega vabili na obiske vse svoje prijateljice, kar jih je v tem času sploh bilo dobiti. Kajpak, da sta zdaj tudi skrbeli, da so se pogosteje vršili zabavni večeri v hiši,

»Čudno je vsekako, da se nič ne približa,« je pripomnila Ada.

Ko je bilo izrečeno ime barona Herberta, je obraz gospo Katarine spretele isti izraz začudenja kakor teda, ko sta ji Berta in Ada zaupali svojo tajnost, da sta namreč obe zanjibljeni vanj. Sedaj ni rekla nicaesar. Samo prikimala je naznalo svojih gojenj, a nekak razmišljeno, in jih potem zapustila.

Komaj so se bila vrata zaprla za njo, je Ada z nenavadno živahnostjo pohitela k svoji sestrični in ji zašepetalna na uho:

»Sliši Berta, jaz nekaj vem!«

»Kaj veš?« je vprašala Berta precej ravnodušno, kakor bi ji bilo vnaprej znano vse, kar more vedeti Ada.

»Uganila sem nekaj, kar naj bi skoro gotovo ostalo tajno.«

Zdaj se je Berta naglo okrenila. Tajnosti — za te se je vedno zanimala, te so jo mikale kakor nobena druga stvar.

»Kaj si uganila, kako tajnost?« je vprašala in se stisnila k Adi. »Gовори vendar, povej kaj veš.«

</

15 Mladoturkov. Izzet paša je vzel s seboj okoli 70 milijonov krov.

Sultanov dar.

Za izboljšanje državnih finančnih baje daroval sultan 95 milijonov krov.

Sokolska slavnost v Tržiču.

26. julij je bil za Tržič slovenski in za to posebno pomemben dan. Trada usoda zgodovinskih dogodkov v življenju in razvoju našega naroda je zakrivila, da so Slovenec kot kulturno in gospodarsko slabješi živelj moralni opustiti svoja nekdanja bivališča in se jeli umikati na jug. In ne dosti — močnejši, napadajoči sovražnik si je izbral tudi v samem osrčju vse one kraje za svoje postojanke, kjer so mu narava in gospodarske razmere nudile udobno, bogato življenje. Tako so nastali pri nas nemški jezikovni otoki in tuja gospodarska podjetja. Sem spada tudi Tržič, kjer se slovenski živelj zastonj trudi otrestiti se narodnostno školjivega vpliva, katerega širi v vse tamošnje socijalne plasti moč nemškega kapitala, nemških tovaren.

Tržič se narodnostno prepriča, počasi in z velikim naporom — in da pospešimo ta preporod, da damo tamoznjim delavcem na narodnem polju novih moralnih moči in opore, zato se je zbral omenjenega dne v podljubljenski nemški trdnjavi številno Sokolstvo. Narodnostno se danes trdnjave ne jemljejo z enim udarcem, ampak korak za korakom, z doslednim, sestavnim in vztrajnim delom — in če je Sokolstvo neslo zastavo zmage samo en korak dalje na obzidju, bodimo zadovoljni, bratje, storili smo za enkrat svojo dolžnost.

Ob polu 2. popoldne je sprejel br. Mahkota, starosta tržičkega Sokola, v presčnih, iz prsi globoko narodno čutečega moža prihajajočih besedah z vlakom doše goste Sokole iz Gorenjskega in iz Ljubljane. Ko je stopalo nad 150 strunnih junakov v rdečih srajcach ob južnovrčih solčnih žarkih po prašni cesti navzgor proti trgu — pod nogami so se tresla tla, v ozračju in na obočjih zelenih planin in golih pečin so odmetali liki grom mogočni zvoki sokolske koračnice, v naših dušah kipi pogum za narodno obrambo, raste ona trdna volja, ki roditi vztrajnost za delo in velike čine — vse to je delalo na me vtišk, da vidim pred seboj na morski gladini plati proti Siciliji neustrašno četo narodnih bojevnikov pod vodstvom Garibaldija, ki glasno kažejo na svoje geslo: »Zdržimo, kar je in govorit italijansko«. Sprevedov se je ponikal skozi trg, lepe tržiče dame so storile v obilni meri svojo mladostno dolžnost, kar si palo je cvetek na sokolske vrste. Slavnost in telovadba se je vršila na primerno okrašenem prostoru na Pristavi. Skrb glede slavnosti je bila v izurjenih rokah, dame so pokazale vso svojo požrtvovanost. Dobro je uspela javna telovadba. Zastopana gorenjska društva so pokazala prav mnogo živahnega življenja v telovadicah s tem nastopom, mnogo priznanja je žel tudi naraščaj in nastop dam iz Kranja. Proste vaje so se izvajale čedno, če bi bili telovadci že preje slišali godbo in časomer, bi se seveda izvajalo še boljše. Tudi uspeh telovadbe na orodjih je bil zadovoljiv, posamezniki so izvajali tudi težje vaje naravnost vzorno. Želel bi pa od vzorne vrste, če že ta nastopi, več preciznosti in sigurnosti in manj slučajnosti. Posebej pa je treba pohvaliti tržičkega Sokola: če pomislimo, s koliki težkočami se mora bojevati v narodnostenem oziru, da po zimi sploh ne more dobiti prostora, kjer bi telovadili, da more poleti vežbatiti le za silo na malem, zaduhem dvorišču, je treba priznati, da je delo tržičkih bratov naravnost veliko, s tako številnim naraščajem se niti stara težja društva ne morejo ponosati. Bratje, le naprej, v delu je moč!

S posebnim zadovoljstvom je treba še konstatirati, da tržički Sokol dobro pojmuje svojo naloge, goji telo in duha. Ta značaj je dal tudi svoji slavnosti: pod spremnim vodstvom br. staroste smo slišali več umetniških zborov, nastopali so govorniki iz sokolskih vrst, ki so opazirali v navdušujocih govorih na potrebo obrambnega dela v ponemčenih krajih znotraj slovenskega ozemlja in na narodnostni meji zunaj.

P.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. avgusta.

Falsificirala sta »Slovenec« in »Domoljub« razglas deželne vlade o oddaji sena po znižanih cenah. Razglas, ki smo ga priobčili mi in uradni list v celiem obsegu, pravi, da se bo oddalo na račun od c. kr. poljedelskega ministrstva dovoljene podpore 200.000 K seno po znižanih cenah s posredovanjem »Gospodarske zveze«

in »Zveze slovenskih zadružev«. »Slovenec« je besede: in »Zveze slovenskih zadružev izpustil; to je storil namenoma, ker bi oni besede pomestoma izpustil, bi lahko že svojo pomoto popravil, česar do sedaj še nštorni in tudi ne bo, ako ga k temu deželna vlada sama ne prisili, kar bo iz javnostnih ozirov skoraj moralna storiti. Vemo dobro, zakaj je »Slovenec« to storil. Svojim »bravecem« je trdil že prej, da bode pri oddaji sena posredovala samo in edino le klerikalna »Gospodarska zveza«; iz razglasu deželne vlade bi »braveci« razvideli, da jih je »Slovenec« in z njim »Domoljub« zopet nalagal, — tega se je zbal in je razglas deželne vlade prikrojil po svoje. Vsi kmetovalci, klerikalni kakor napredni, so v veliki stiski radi pomanjkanja krime; te stiske ne sme zlorabljati noben pošten list v svoje strankarske namene ter obupanim kmetovalem prikrivati z neresničnimi poročili kak vir pomoči; tudi se reverežev ne sme zbegovati z neresničnimi vestmi o pomočni akciji. Tako početje je sramotno in zasluzita »Slovenec« in njegov sinko »Domoljub« zaradi tega početja najostrejšo odsodo.

Železniško ministrstvo v nemilosti kranjskih nemškutarjev. Da, tako daže je prišlo, da so kranjski nemšurji jezni na železniško ministrstvo in na ministra Dreschatto. Jezni so, ker se ni upal biti resnici v obraz in opljuvati pravice, ker je sprevidel, da ima celo nemčurska nesramnost svoje meje ter je vsed tega prešaval z Jesenie dva sodnijsko obsojena subjekta, postajenačnika Kollerja in železniškega uradnika Walanda. Nečveneni škandal, ki sta jih ta dva subjekta počenjala na Jesenicih, so še vsakomur v živem spominu. Namesto da bi bila vesela, da nista bila sramotno iz službe spodenja, sta še arogantna in se pritožujeta, ker sta bila samo premeščena. Ljubljanski kazinotje pripisujejo to premestitev vplivu našega lista. Prav. Nam je le všeč, če smo pripravili, da je železniška uprava naredila konec škandalom, ki sta jih uganjala Koller in Walland.

Goriški nadškof Frančišek Sedej je postal najboljši učenec Jegliča. Dr. Frančišek Sedej ni hotel stopati v stopnje blagopokojnega svojega prednika Jordana. L. 1906. je izdal pastirski list, v katerem se je pokazal v pravi luč kot »apostol razkola«, saj je priprao: društvo proti društvu, volitve proti volitvi, zborovanje proti zborovanju in časnik proti časniku. S temi navodili je še bolj razdražil politično valovje v goriški deželi in celo sam se je vzdignil ter nastopil za časa birmovanja v Vipolžah kot navaden politični agitator za klerikalno stranko. Napadi, opravičeni napadi od strani naprednega časopisa so omejili nekoliko njegovo javno politično delovanje. Delovati je pa začel potom okrožnic na duhovnike svoje škofije, pošiljal jim navodila, nasvete, želje in prošnje, in vsak razsodni človek si prav lahko misli, kaj pomenijo želje generala za ostale vojake. Tudi letos je razposlal vsem duhovnem take okrožnice, katere kažejo v jasni luči vse namene klerikalne stranke, v katerih se pa po drugi strani zrcali pobitost duhovnega šefa radi pogaza pri zadnjih deželnozborskih volitvah na Goriškem. Brez ovinkov razjasnuje odkritosrčno celo stanje klerikalne stranke svojim ožjim somišljencim, saj si nadškof pač ni mogel misliti, da pride ta okrožnica lahko nepoklicanim v roke. Nadškof dr. Sedej pravi med drugim, da se je prav jasno pokazalo pri zadnjih volitvah, da le tam ni uspela naša (t. j. klerikalna) stranka, kjer ni bilo posojilnic, hranilnic, kmetijskih zadružev, katoliških izobraževalnih in političnih društev. S temi besedami je škof jasno povedal, kako bi mora klerikalna stranka delovati, ako hoče imeti uspeha, kako mora izrabljati najvažnejše institucije za pomoč kmečkemu ljudstvu v svoje strankarske namene. Ne pomagati kmetu v stiskih in revah, ne, priklopiti ga s posojilom tesno h klerikalni stranki, to bodi glavni smotri klerikalnih posojilnic. Ne izobraziti prostega kmeta potom društev, ne, izuriti ga za fanatičnega vojaka v klerikalni vojski, to bodi glavni namen klerikalnih izobraževalnih društev. Na versko nazirjanje se ne gleda. Versko življenje je peto kolo pri klerikalnem vozu. Nadškof Sedej se pa briga tudi za srednješolsko mladino. Ve prav dobro in tudi sam priznava, da je je malo v klerikalnem taboru. Zato pa morajo vplivati duhovniki po deželi na starše dijakov, da uporabijo svojo očetovsko oblast, ako zahajajo sinovi v brezverske družbe. Brezversko je pa klerikalcem vse, kar ni klerikalno. Ali bi se ne dalo iz tega sklepati, od kod je prišel prvi impulz, da se je dijakom prepovedalo gojenje petja v »Pevski in glasbeni šoli«? Kajti tudi ta šola je v teh klerikalcev brezverska, ker ni v klerikalnih rokah. Slednji pa

leži nadškofu na sreču ostala kmečka mladina, ki je po večini protiklerikalna. To treba tudi pridobiti. Duhovniki se kar je nekaj časa sem v resnici trdijo, da bi jo »obvarovali vsakega slabega vpliva«, in če ne gre drugače, jih pa vabijo v fazovž in v gostilne na pijačo. Ali ne pomislijo, da kvarijo na ta mesečna mladež značačter jih silijo v hincvčino, ker marmatikarji mladenici pritrjuje v vsem svojemu dušnemu pastirju samo da je deležen brezplačnih dobrobiti! Na čelo, celega prenovljenja klerikalne stranke na socialnem in društvenem polju se je postavil tonej goriški nadškof ter sledi v tem popolnoma ljubljanskemu. Toda uvideti bo moral prej ali silej sam, da so tolika začeljeni uspehi izostavljani in da s svojimi okrožnicami ne opravi ničesar. Goriško ljudstvo je že spoznalo svoje »priatelje«, kateri se zanj le toliko brigajo, v kolikor ima dobitek njihova stranka.

Trgovska in obrtniška zbornica na Kranjsku v Ljubljani ima v sredo, dne 12. avgusta 1908 ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sedečim dnevnim redom: I. Predložitev zapisnika zadnje seje. II. Naznanila predsedstva. III. Naznanila tajništva. IV. Zbornični račun za l. 1907. V. Volitev šestih zborničnih zastopnikov in zapisnikarja v volilni komisiji za zbornične dopolnilne volitve. VI. Prošnje za podporo za obisk jubilejne razstave v Pragi. VII. Prošnja deželne zvezze za pospeševanje prometa tujev na Kranjskem za podporo. VIII. Zbornični prispevek za zavod za pospeševanje obrta na Kranjskem. IX. Zbornični prispevek za stroške stalnega odbora mednarodnih zborničnih shodov. X. Zbornični prispevek za obrtno nadaljevanje šolo na Vrhniku. XI. Volitev zborničnih zastopnikov v odboru obrtnih nadaljevalnih šol v Smartnem pri Litiji in v Kamniku.

Macelle je ime, ki provzroča kurjo polt vsem tistim, ki bi Belo krajino radi počrnil. Samo če to imo slišijo, jih spreleti strah. Kot župan občine Gradac izpoljuje Macelle svojo dolžnost vestno in vzorno, zavedajoč se, da naj bo župan ne le oskrbnik občine, nego počnnik in svetovalec vseh svojih občanov. Od tod izvira zaupanje, ki ga uživa. Zdaj sprejema prošnje svojih občanov za seno po znižanih cenah. Pri tem mu ni treba agitirati za kmečko hranilnico in posojilnico v Gradaeu, kakor se to godi v Podzemljiju, ker kmetovalci sami dobro vedo kam jim kaže iti. Gredo pa je, da se po Belokrajini laže, da hoče Macelle svojo »kislo krm« revnini kmetov vsiliti. To je prav klerikalna laž. Belokrajna rabi nad 2000 vagonov sena, a Macelle ga ima komaj e n vagon in ga sam rabi. Če že lažete in obrekujete, vsaj tako neumno nikari!

Imenovanje. Gospod Josip Procházk a, skladatelj in učitelj »Glasbene Matice« v Ljubljani, je imenovan profesorjem konservatorija v Pragi.

Iz finančne službe. Finančni tajnik Rajmund Jordan je premeščen iz Kranja v Freistadt na Gorenjem v Avstrijskem.

Iz gozdarske službe. Gozdarski upravitelj Ernőt Friedrich v Idriji je imenovan za gozdarja.

Iz šolske službe. Provizorični učitelj g. Friderik Wurner v Škocjanu je imenovan za provizoričnega učitelja v St. Jerneju.

Iz šolske službe na Goriškem. Nameščeni so slednji učitelji, oziroma učiteljice: Solkan: Bajt Franc, Ajdovščina: Plesničar Pavel, Rihemberk: Pavlica Urh, Bukovica: Mušič Anton, Playe: Turk, Podgora: Zorn Emil, Crnčič: Baša Fr., Branica: Vekoslav Benko, St. Tomaž: Viktor Zgonik, Gabrijel: Drolenik Josip, Čepovan: Berce Josip, Orehovlje: Lovrenčič Alojzij, Vogersko: Strelj Jadviga, Bukovica: Plesničar Zofija, Sv. Križ: Mrevle Gabrijela, Ložice: Gabrijelčič, Lokve: Stepančič, Solkan: Jug Ana, Vrtojba: Lasic, Levpa - Zavrh: Vodopivec Josip, Vitovlje: Murovec, Prvačina: Ljudmila Komac, Crnčič: Srebrnič, Rihemberk: Furlani Olga, Standrež: Bandelj Vinko, Vedrijan: Toreš Pavel, Zapotok: Toreš Josip, Založec: Golja Franc.

Radogoj. Pravilno opremljene prošnje z izpričevali, ki dokazujejo vrednost in potrebost prispevajo, se naj vpošljijo do 20. t. m. na naslov: g. dr. Gregor Žerjav v Ljubljani. Na zakasnjene prošnje se odbor ne bo oziral. — Nabiralni odbor v Novem mestu je v tem letu nabral za »Radogoj« 180 K. Naj bi mu drugi kraji sledili! V Šredicu na Štajerskem se je nabralo 21 K v poščitnicih. Na priporočila tako marljivih in požrtvovanih nabiralnih odborov, kakor je n. pr. novomeški, se odbor »Radogoj« pri razdeljevanju podpor vedno drage volje omira, kolikor je le mogoče. Kdor pa za družbo nič ne da in nič ne storí, naj tudi nikar ne prihaja s priporočili!

Bračni sv. Cirila in Metoda je postal davčni oskrbnik Ant. Križman, sa močko podramico v Kamniku 300 K, in sicer kot podružnični donatek 145 K, za narodno blago 111 K, prispevki iz nabiralnikov 44 K. Počitno je omenjati posebno marljive sodelovalce: gostilne Debevec, Kenda, Trpin, Žerovnik ter restavracije v Kopališču, dalje društvo »Lira«, tiskarno Slatnar in tržišče Štele, Iskrena hvala!

Bračni sv. Cirila in Metoda je postal »Klub slov. naprednih akademikov v Celju« 21.000 navadnih in 3400 jubilejnih rabljenih znakov; dalje okoli 17 kg oigarnih odrezkov, izmed katerih je 15 kg daroval g. učitelj Kranj, okoli 1/2 kg stanjolnega papirja in nekaj starega denarja. Zbiralo in prispevalo je staro in mlađe brez razlike na stan celih šest mesecev, klub pa je zbral vse po geslu: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Hvala iskrena!

Na koncert pogrešecem na Bleču je priredilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« včeraj na vrtu in v areni »Narodnega doma« vrtno veselico s koncertom. Obisk ni bil begvakan, kar je z ozirom na blagi namen prereditev obžalovati. Marsikdo menda ni prišel zaradi posebne vstopnine k koncertu. Prireditelji so imeli brezvonomo najlepši namen s to vstopnino, a gmotni uspeh veselice bi bil gotovo mnogo boljši, če bi je ne bilo! Glavni del prireditve je bil koncert v areni. Društvena godba je pod vodstvom kapelnika g. Talicha izvedla Verdijevi veliko koračnico in finale iz opero »Aida«, ouverturo k Suppejevi »Pikovi dami« in sodelovalo pri Foersterjevi »Domovini«, ki jo je pel g. Lumbar. Obe pesmi sta bili peti s tistim lepim polnim glasom, kot smo ga vajeni pri teh dveh gospodih. Sachsovo »Kebi« so peli gg. Heuffel, Lumbar, Pipp, Rus, Štancar, Zirkelbach in Zor, Foersterjevo »V tihi noči« pa gg. Lumbar, Pintar, Rus in Štancar. Tudi te dve pesmi sta bili peti s dovršeno populostjo. Vsem pa vsevem je občinstvo burno ploskalo. Pred koncertom in po njem se je razvila veselica na vrtu prav živahnog. Za mnogobrojne dobitki so prodajale dražestne gospice srečke, koriandoli je prišel do veljave, gospo v gospodinje, ki so bile v paviljonih za ovčetice, pecivo, jestvine, šampanjec, slaščice in sladoled s pa istotako ljubezljivo postregle svoje »stranke«. Društvena godba je kaj marljivo v izvrstno svirala in žela občinstvo priznanja zato. Za mlade poskočne ljude se je razvila v areni ples, ki je trajal do polnoči. G. Kržšnik je tečno postregel svojim gostom z dobro pijačo in okusnimi jedili.

Pevskega društva »Slavec« izlet v Prago. Odhod iz Ljubljane bode v četrtek dne 13. t. m. ob 11:38 dopoldne, prihod v Prago v petek dne 14. t. m. ob 5:30 popoldne. Izletniki ostanejo dne 15. in 16. t. m. v Pragi, kjer se je osnoval posebni sprejemni odbor, tako da si bo mogoče vse znatenitosti ogledati. Ravnotak bodo na razstavi voditelji razkazovali in pojasnjavali razstavljene predmete, a pri vhodu na razstavo pozdravi »Slavec« razstavni odbor na čelu mu predsednik veselčnega odbora. Pevski zbor »Slavec« bode imel v koncertni dvorani na razstavi 2 koncerta, pri katerem sodeluje tudi češki filharmonični orkester (70 gocev) a pевskega zobra »Slavec« bode poseben počasni zbor. Na kolodvoru pевske društvo »Hlahol«, a v občinski hiši bode poseben počasni zbor na razstavi 2 koncerta, pri katerem sodeluje tudi češki filharmonični orkester (70 gocev) a pевskega zobra »Slavec« bode poseben počasni zbor na razstavi 2 koncerta, pri katerem sodeluje tudi češki filharmonič

Družstva subvencija. Za vodo-vod v Senožečah, ki bo stal 61.280 K., je dovolilo poljedelsko ministrstvo 24.492 K državne podpore.

Jubilejske dopisnice izidejo v kratkem. Na sprednji strani bo cesarjeva podoba z dunajskim dvornim gradom in Schönbrunnom. Za Češko se naredi jubilejne dopisnice s sliko cesarja, Hradčina in gradu Karlsteina.

Velike možnine premoga, kredne in cementa so našli na ško-fijskih posestvih v Haranovcih v Slavoniji. Posebno premogove žile so možne.

Ustredna banka českých spor-tel v Pragi v soglasju z Žezko československega uradništva denarniških zavodov v Pragi ustanavlja po vzoru Penzijske zvezde nemških hra-nilnic penzijski zavod v zmislu za-kona od 16. januarja 1. 1906 zak. čl. 1. ex 1907 pod naslovom Penzijski zavod češko slovanskega denarništva v Pragi z delokrogom obsegajočim vse kraljevine in dežele zastopane v državnem zboru. Ravnateljstvo ome-njenje banke daje drage volje vsa potrebova pojasnila, zlasti priporočljivo pa je poslati formularje za pristop v svrhu nabiranja članov. Predpostav-lja se, da c. kr. ministrstvo za no-tranje stvari ne bo češkemu zavodu odreklo odobrenja, ravno tako ne kakor je to storilo glede nemškega zavoda. — Penzijski zavod češko-slovanskega denarništva.

Cim dalje tem bolj pomnožujejo se izjave strokovnih listov zlasti nemških, kakor Hypothekenmarkt od dne 1. avgusta t. l. in Sparkassenzeitung od istega dne v zmislu, da bi denar-niško uradništvo zadostovalo penzijski dolžnosti potom posebnih oskrbo-vanj in se tako pravočasno izognilo prisilnemu zavarovanju pri splošnem državnem penzijskem zavodu.

Nesreča v Dornbergu. Ker-se-vani Karel, trgovec in gostilničar v Dornbergu je hotel 7. t. m. zvečer popraviti acetilenki aparat, in ni vedel, da je v njem še plin. Ko je prišel s svečo zraven in odprl pete-lina, se je kotel raztrešil in ga ne-varno ranil po obrazu in po rokah.

Veliki povodenj v vipaški dolini. Vipava in njeni goreni pri-toki so narastli silovito v petek ter poplavili vsa polja. Odnesla je voda vse žito, na nekaterih krajin zemlje, udrla je v hišo. Škoda velikanska. Branica, Velike Žablje, Rihemberg so najbolj trplji. Po suši — povodenj. Pomoč mora biti nujna.

Posebna komisija, sestavljena na predlog poslanca dr. Faidutija bo obravnavala še pred zasedanjem državnega zborna kolonsko vprašanje, in upamo in želimmo, da bi imela ta ak-cija popolen uspeh.

Nesreča v planinah. Iz pod „Dachsteina“ se nam poroča, da so voditelji 6. t. m. našli pod „Thorstei-nom“ ponesrečenca mrtvega — in ga prinesli v Gosan. I bilješkov, katere so našli pri njemu je razvidno, da je bil dotični g. dr. Bruno Klaptoč, rezervni častnik, ki se iz Daneja od-potil 20. junija in prišel 22. na „Bachleralpe“ pod „Rettensteinom“. Od takaj se je napotil na „Thorstein“ drugi dan, kakor je prišel ob polu 3. popoldne, da se vspne na vrh. — Tu neha zapisek. Tedaj je tega dne še ponesrečil; vrat in nekaj reber si je zlomil pri padcu v strašno globočino. Ker je vmes snežilo in sploh bilo neugodno vreme, so ga le še 6. t. m. slučajno našli voditelji iz „Hallstatt“ v znoju med „Thorsteinom“ in „Mittersitzom“. Bil je član akade-mičnega oddelka nemškega planin-skega društva — izvrstno opravljen za daljše planinske ture — in jako veden mlad gospod, kar kažejo na-tančni zapiski. Denarja so pri njem našli čez 300 K. Pokopan bode na katoliškem pokopališču v Gosan v nedeljo. Govori se pa, da se še dva druga turista pogrešata in da sta najbrž tudi v tej gorski skupi pone-srečila.

Za presto kuho žganja se je oglašiti do 15. avgusta t. l. in ne do 15. oktobra t. l. kakor so po pometi pisale „Dol. Novice“ v zadnji številki.

Pogorela je dvorna kobilarna v Lipici pri Trstu. Udarila je strela vanjo. Živali so k sreči rešili vse.

Veliko škodo je napravil vihar, ki je divjal v petek okoli Trsta. Vlila se je grozna ploha, kot bi se bil oblak utrgal. Vihar je po mnogih vinogradih na Prosečini porušil zidovje in odnašal zemljo v morje. Šti-rim posestnikom pri Miramaru je na-pravil škodo nad 15.000 K. V mira-marksem parku je škoda čez 10.000 K. Strela je švigelja vsepovsod in udarila v par hiš in jih poškodovala precej. Splešna škoda ki jo trpe kmetje, je velika. Grozno je bilo tudi na Krasu.

V Repabtanu novo nasajeni vino-gradi leže uničeni in najlepše njive in travniki se bili pod vodo. Poljski pridelki, kakor turšica, fižol in ajda so strti in zasuti z gruščem, ki ga je voda nanosila. Močno sidane zide je voda razrušila in odnesla, tako da leki kamenje do 200 kg težko po-njavah. Ljudje so se komaj rešili, kajti voda je pridrla v stan-

vanja in kmalu stala meter visoko. Male živali kakor kokoši so pa mrtve plavale po njej. Ob progi drž. železnic je voda drla s tako silo, da je predrija nasip na več krajin. Skozi predor „Dol“ je tekla cela Vipava. Vlaki so imeli močno zamudo, en brzovlek pa, še naprej ni mogel.

Vesela smrt. Vodja tovarne „Styria“ blizu Judenburga, Leopold Jezernik, je bil z veselo družbo v kavarni ter popeval. Med petjem pa ga je zadel kap, da se je mrtve zgrudil s stola.

Strela je udarila v Volinjaku pri Lešču na Koroškem v gospodarsko poslopje kmeta Mih. Lipnika ter ubila starega pastirja P. Novaka in 6 govedi. Zgorelo je nato gospodarsko poslopje s hišo vred.

O morlen Födranspergu se poroča, da je zadnjo soboto zahteval gosili ali otre. Preiskovalni sodnik mu je željal odbil, z opazko, da ječa ni zabaviče.

Utonila sta v vasi Gabrovec blizu Proseka dva pastirja, ki sta šla gledati načiv, a sta zaredila tako glo-boko v vodo, da nista mogla več ven.

Nova podružnica družbe sv. Cirila in Metoda se je ustanovila za Domžale in okolico s sede-žem v Domžalah.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v sta dobila Matko Janežič in Kanimir Glowitzky v Ljubljani, ker sta rešila Feliks Brodarja, da ni utonil.

Iz Boh. Bistrica. Med drugimi je te dni obiskal Bohinj podpredsed-nik poslanske zbornice dr. Ivan Ža-ček ter se nastanil v hotelu „Tri-glav“.

Zapri se Karla Pevcu iz Šo-štanja zaradi poskušene goljufije. Na-pravil si je dekret dunajskega kon-servatorija, da je imenovan na njem za profesorja petja, s čimer je hotel v hranilnici dobiti 800 K posojila.

Vlak je povezil v Račjem pri Mariboru Rosmannitovega majerja iz Frama. Levo nogo mu je popoloma odtrgal, a tudi na glavi je dobil takšne poškodbe, da ni upanja, da bi ostal živ.

Velik požar je 6. t. m. upepelil mnogo hiš in gospodarskih poslopij v Cervinjanu. Zgorelo je veliko ži-vine. Škode je 80 000 K, ki pa je precej pokrita po raznih zavaroval-nicah.

Smrt na vojaških vajah. Ko je vojak Matija Losič z Općin mar-širal proti Komnu, je med potjo pa-del in obležal mrtev. Zadela ga je kap vsled preoblega napora.

Čuden naraven pojav. V četrtek in petek so se pojavili v Sesljanu celi oblaki z milijoni rdečih mušic. Zrak je bil ves prenapolnjen s temi sitnimi živalicami, tako da je skoraj solnce zatemnelo. Pa tudi po travi je te golazni kar mrgolelo. — Isto se opazuje tudi v močvirnatih krajin Rimskih toplic pri Tržiču, kjer so na-reidle, kakor pravijo, veliko škode na travni. Ljudstvo se boji, da se ne bi iz te mrčesi izlegla nova vrsta gose-nic, ki bi uničila jesenski pridelki, (repo, kapus, vrzote itd.) Čudno pa je tudi to, da so na grajskem mlinu v stivanu, kjer je bilo na stotine lastovičjih gnjezd, vse lastovice izgi-nile, ko so se te mušice prikazale.

Kinematograf „The Wonder Bio“ v Lattermanovem drevoredu je valed svojih zanimivih predstav zelo privlačna sila za občinstvo. Danes, jutri in pojutrišnjem je nov spored, iz katerega je posneti: Pogled iz Švice. 1. Švica pozimi. 2. Proga Mon-treaux Oberland. 3. Slap Rena pri Schaffhausenu. Manevri nemške mor-narice. Medvedji lov v Sibiriji. Naš kruh. Punčka z udi. Plesalka po vrvi. Čudovita senca. (V barvah.) Spretna komorna soberica. Napad na želez-nico v Divjem zapadu. Krovčeva hči. Živeče cvetlice. (V barvah.) V deželi sanj. (Prizor v barvah po Jules Ver-neu.) Poklonitev otrok pred cesarjem v Schönbrunnu. Podjetje je res vredno vsega priporočila.

Društvena godba ljubljanska koncertuje jutri od 6. do 10. ure zvečer pod osebnim vodstvom g. kapel-nika V. Talicha v „Švicariji“. Vstop-nina prosta.

Slovenski Narod se prodaja tudi na Savi pri Jesenicah v trgovini gosp. Rudolfa Zoreta.

Noč jih je vzel. Rodovina Herz-mann jo je popihala iz Ljubljane. Prodali so svojo oparkarno na Viču in odšli, zapustivši vse polno deloma tudi umazanih dolgov.

Papigo, ki je lastniku utekla, je dobiti pri g. nadučitelju Črnagorju na Barju.

Med »čehovci«. V soboto ponoči je popivalo v neki gostilni na Igriškem trgu več hlapcev, med katerimi je prišlo radi plačila smodk do pre-pira. Ko so se pomirili, so odšli iz go-stilne vsi razun 22letnega hlapca Ivana Rupnika. Čez nekaj časa je tudi Rupnik zapustil gostilno in šel proti domu. Ko je pa Rupnik prišel do vrat, ki peljejo na dvorišče pri »Črem medvedu« na Rimski cesti, ga je napadel 25letni hlapec Ivan Kimovec, rojen 1883 l. v Bukovi in

pristojen v Vodice in ga z vožno ro-čico tako udaril, da se je zgrudil ne-zavesten na tla. Poškodovanca je na-šel potem patruljujoči policinski stražnik in ga spravil v ondotni hlev. Napadalec je policija izsledila in aretovala. Rupnika, ki ima zlom-ljenih več reber, so na odredbo poli-cijskega zdravnika odpeljali z rešil-nim vozom v dejelno bolnišnico.

V nevarnem položaju je bil v so-boto pomoč neki policinski stražnik na Martinovi cesti. Ko je prišel do železniškega prelaza, ga je od zadaj hotel napasti s kamnom krošnjar Jo-žef Panian. Neki železniški uslužbe-nec, ki je to videl, je opozoril stražnika na pretečo nevarnost. Ko se je stražnik obrnil in krošnjar prikel, je temu prišel na pomoč 19letni kan-noseki pomočnik Jožef Kordin, in hotel stražniku aretovanega kroš-narja iztrgati. Ker se mu to ni posre-čilo, je moral deliti svojo usodo s Panionom. Zadnjo besedo bode imelo sodešče.

Delavsko gibanje. Predvčeraj-šnjim se je prepeljalo iz Amerike 8 Slovencev, včeraj pa 90 Slovencev in Hrvatov, 40 Hrvatov je šlo v Heb, 25 pa jih je prišlo iz Inomosta.

Izgubljeno in najdeno. Na juž-nem kolodvoru je bil izgubljen ozi-roma najden ženski slammik z zelenim trakom, star usnjeni kovčeg s perilom in škatuljo svalčič, dežnik, lakasti čevlji, prazna ročna torbică, star dežnik in bel otročki slammik. — Leopold Egger je našel srebrno žen-ško uro in jo oddal pri magistratu.

Drobne novice.

— **Velik tovarniški dimnik** se je zrušil v Segedinu na strojnicu, kjer je obedovalo blizu 100 delavcev, ki so bili vsi podsuti. Dosedaj so izvleki li iz razvalin 4 mrtve in 14 hudo ra-njenih.

— **Kaj smejo ministri sinovi storiti?** Minister grof Apponyi ima velika posestva v pusti Kurzibark, kjer seveda ne postoji brzovlek, ker ni drugih hiš. Te dni je bil na pose-stvu ministrov sin ter zahteval pri postajenacelniku, naj obstane brzo-vlak ob njegovem posestvu, da se bo mogel odpeljati v Budapešto. Posta-jenacelnik je telefonično vprašal pri ravnateljstvu, ki pa zahtevi seveda ni ugodilo. Nato je mladi grof dal znošiti vso prtljago na tir, po katerem je moral pripeljati brzovlek. Se-veda se je brzovlek moral ustaviti, nakar je grof vstopil in se odpeljal. Grof je bil obsojen na 100 K globe, a obenem je ravnateljstvo odredilo, da se mora v bodoče brzovlek ustavljati na grofovi pusti.

— **Za novi Zeppelinov zrakoplov** je daroval Krupp 100.000, mestna občina v Essenu pa 10.000 mark.

— **Zdravilo zoper sivo očesno mreno** je baje iznasel profesor Römer v Greifswaldu na Nemškem.

— **Umrla** je v Pragi princezinja Ernestina Auerspergova, prednica ženskega zavoda na Hradčinu.

— **Albanški roparji** so napadli profesorja Malanova in Hübschman-na, ki sta bila na učnem potovanju.

— **Pozno spoznanje.** Kurijalni sodnik v Budapešti, madžaron Puškarin je daroval povodom svoje 84-letnice 50.000 K za Rumune, ki zdru-hujejo po ogrskih ječah. In vendar je bil tudi Puškarin tisti, ki je svoje-časno obsodil mnogo Rumunov zara-di ruvanja proti madžarski državi v mnogoletno ječo.

— **V samostan je šel ter napra-vil slovesno oblubo »čistosti«, ubo-stva in pokorščine v Venloovu na Nizozemskem** 74letni knez Karel Löwenstein - Rosenberg. Stari me-nih je bil dvakrat oženjen, drugič s princezino Sofijo Liechtenstein, iz katerega zakona ima pet hčer in dva sina. Nemški pregovor pravi: »Alter schützt vor Torheit nicht«.

— **Cesar na lovnu.** Cesar Fran-jožef je bil nedavno v gorovju bli-zu Isla na lovnu med najhujšim nali-vom, a je vztrajal toliko časa, da je ustrelil velikega jelena.

— **Smrt pod fužinskim kladivom.** V Tuli je prišel na delavski shod policijski vohun. Med shodom je nekdo zaklicil: »Pozor, vohun! je v dvoran!« Takoj so zaprili vsa vrata, prijeli vohuna ter ga nesli na fužinsko nakovalo, kjer so spustili nanj 30 ton težko fužinsko kladivo, ki ga je seveda popolnoma zmęčalo.

— **Češki lev na jubilejnem kro-nah.** Zadnje dni je Nemec prevzel ve-lik strah, ker je bil nekdo raztrošil vest, da se na jubilejnih 5kronskih denarjih vidi češki lev, aka se gleda narobe. Pa je bila le bujna fanta-zija.

— **Prevelik za vojake.** Rokob-rilec Hrvat Antonij je prišel letos na vojaški nabor, a so ga izvrigli, ker je prevelik. Erar bi imel za velikana velike izdatke, ker bi bilo treba zanj posebnih odredeb glede obleke, obo-rožitve, postelje in prehranitev.

Hrudenjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Razne stvari.

* **Samega sebe je zarabil.** Ta re-dek in neprijeten slučaj se je dogo-dil lyonskemu sodnemu rublcu Tar-beju. Njegova mlaada žena je napravila za njegovim hrbotom nekaj dolga na obleki. Ko je bilo treba plačati, ni mogla spraviti toliko denarja skupaj. Upnik je tožil in ker tudi po tožbi ni dobil denarja, zahteval sodno ru-bež. Zarubiti je moral mož. Ker je po francoskih zakonih mož dolžan plačevati ženine dolgove, če niso pretirani in odgovarjajo razmeram, je moral Tarbe rubiti samega sebe. De-narja ni imel, zato je neprijetno dolžnost vršil s tem, da je slinil sodne pečate na razne dele pohištva. Med tem so pa letelje ne ravno pri-jazne besede na ženo.

* **Oče ženin svoje hčere.** V Monakovem živi zasebnik Br., ki je vdo-vec in ima dve hčeri v starosti 22 in 20 let. Žene, ljubeče in ljubljene že-ne, mu vključi vse svoji otroški lju-bezni in moreta nadomestiti, zato si je vdovec hotel poiskatidružico na ne-nenavadnem način, namreč potom in-serata v časopisu. Kako se je pa za-čudil, ko je med došlimi ponudbami dobil pismi in fotografiji svojih hčer! Komično se mu je zdelo to, zato je sklenil to »znanstvo« nadaljevati. Dopoljal je z njima, pišč s pisal-nim strojem svoja ljubavna pisma, dokler dekleti nista zahtevali, da hočeta videti svojega ženina. Vdovec se je vdal. Določil je prostor, kjer se snide z njima. Da se spoznajo, nosil bo on bel

Dragi bratje!

V soboto, na praznik, dne 15. t. m., prireže gorjenjska sokolska društva svoj prvi zlet v Kranj. Tega pomembnega zleta se udeleži ljubljanski "Sokol" korporativno s zastavo in želeti je, da se priglasi čim največ bratov k udeležbi. Odhajamo v soboto zjutraj ob 9. uri 26 min.

Prijava za kosilo, ki bo stalo 80, oziroma 152 vin, sprejemata brat načelnik Drenik in brat tajnik Rogl, Kongresni trg št. 15.

Na zdar!

Odbor ljubljanskega "Sokola".

Borzna poročila.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 10 avgusta 1908.

Termin

| | |
|------------------------------|------------------|
| Plenica za oktober | za 50 kg K 11.15 |
| Rž za oktober | za 50 kg K 9.27 |
| Koruzna za avgust | za 50 kg K 7.72 |
| za maj 1909 | za 50 kg K 7.26 |
| Oves za oktober | za 50 kg K 8.15 |

Efektiv.

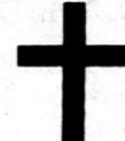
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306. Srednji sravniti tisk 736-9 vnm

| avgusta | Cas opazovanja | Stanje barometra v mm | Temperatura | Vetrovi | Nebe |
|-------------|----------------|-----------------------|---------------------|---------|------|
| 8. 9. zv. | 729.9 | 17.2 | sr. jvzh. del jasno | | |
| 9. 7. zj. | 730.8 | 15.1 | sr. jug jasno | | |
| 2. pop. | 732.2 | 25.6 | sr. szahod pol obl. | | |
| 10. 9. zv. | 734.4 | 16.4 | sl. szahod jasno | | |
| 11. 7. zj. | 735.2 | 12.4 | brezvetr. del. obl. | | |
| 12. 2. pop. | 734.8 | 24.7 | sr. jug | | |

Srednja včerajšnja in predvčerajšnja temperatura: 17.5° in 19.0°; norm. 19.4° in 19.3°
Padavina v 24 urah 0.3 mm in 0.0 mm.



2778

Potrtim srcem naznjamamo v svojem ter v imenu svojih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preljudjeni soprog oziroma sin, brat in stric, g.

Jvan Selan

poduradnik Južne železnice v Trstu danes ob 2. uri popoldne po zelo dolgi mučni bolezni, previden s tolalj svete vere, v starosti 37 let mirno preminil.

Pogreb nepozabnega ranjencega se vrši v sredo dne 12. avgusta 1908 ob 5. uri popoldne iz Dovozne ceste st. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Posmrtna maše se bodo služile v več cerkvah.

V Ljubljani, 10. avgusta 1908.

Marija Selan, roj. Mušič, soproga. Josipina Selan roj. pl. Herrisch, mati.

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino cirkularjev, pisem in drugih tiskovin o skrbni cene v tej stroki izvezban aradnik.

Naslov v upravnosti "Slov. Naroda".

Ilčem 2768

prodajalko

dobro izurjeno za manufakturno trgovino ter zmožno tudi nemškega jezika.

T. Ogrin, Novo mesto.

Za graščino v Slavoniji se k finim ljudem ilčo perfektna

kuharica

ali gospodinja, ki zna prav dobro kuhati. Imela bi v kuhinji dekle. Plačilo 36 kron.

2763-2

Dopisi z izpričevali in sliko na uprav. "Slov. Naroda".

Ana Potočnik

izpravačna babica

v Ljubljani, Škofoje ulice 11a ki je napravila v deželni bolnici v Ljubljani poredstaki izpit z izvrstnim uspehom, se priporoča oen. damam za izvrševanje svoje prakse.

Lep 2777

bukov gozd

208 oralov, vseki za posekanje, blizu Železnice, se za 28.000 krov

proda

proti getovomu plazilu. Pojasnila daje g. Anton Pribošitz v Ljubljani.



The Royal Wonder Bio

The greatest Bio-Theater of the world. 2767

Danes, 10., Jutri, 11. avgusta velika

predstava

v Luttermannovem drevoredu

Vsake tri dni nov spored.

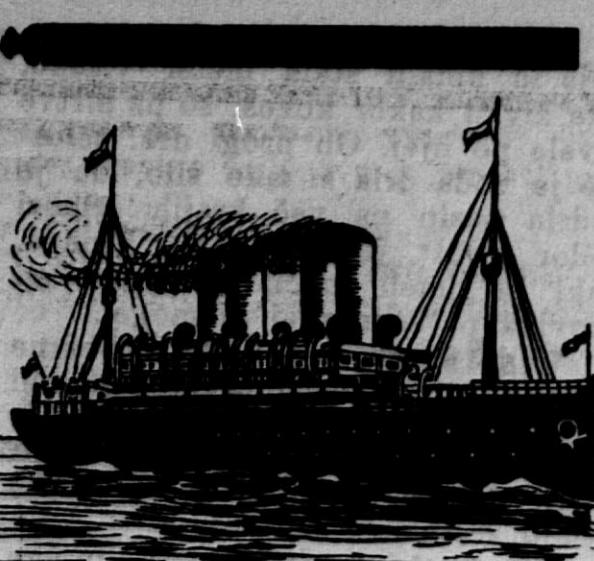
Izvodek iz sporeda:

Pogledi iz Švice. 9. Švica pozimi. 2. Proga Montreals - Oberland 3. Slap Rena pri Schaffhausen - Manevri nemške marinarice. - Medvedji lov v Šibiriji. - Nač kralj. - Umetniško tečko iz Bio-Variété: 1. Punčka z udi. 2. Plesalka po vrvi. 3. Cudovita senca. (V barvah). 4. Spretna komorni sobarica. - Napad na železnico v Divjem zapadu. - Krovčeva hči. Prizor iz življenja v več slikah. - Vesole vsakevnosti. - Životeči evotlico. (V barvah). - V doželi sam. Prizor v barvah po Jules Verner.

Jubilejni spredvod zadnje tri dni. Vsak dan predstava. Zadnji ob polu 9. zvoder. - Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri.

Gene: Loža za 4 osebe 6 K; fotelj 1.60 K; I. prostor 1.20 K; II. prostor 80 vln.; III. prostor 60 v.; IV. prostor 40 v.

L. Geni ravnatelj. M. Gavrič poslovodja.



Spretni agenti

ki bi obiskovali privatne odjemalce, se isčejo v vseh krajinah. Prav dobitčanosno in stalno opravilo. Velika provizija ozir. stalna plača. Ponudbe na W. Wiesmaier, Hauptpostlagernd Monakove (München L.). 2648-8

Kupi se še dobro ohranjena

prodajalniška oprava

za trgovino z mešanim blagom.

Kdo, pove upravnostvo "Slovenske Naroda". 2705-3

Proda se

lepa, moderno zidana

enonadstropna vila

z velikim zasejenim vrtom tik župnecerkve in mestnega parka. Hiša je še 17 let davka prosta. 2751-2

Naslov v uprav. "Slov. Naroda".

Slavnemu občinstvu vladu nazznam, da imam zopet na razpolago dobro

2743-3

godbo na lok

(8, ozir. več mož), in sicer za v mesto in na deželo.

A. ZORNIČ

koncessijonar

v Ljubljani, Stara pravda štev. 3.

2716 Glavna zaloge v lekarni

Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Primarius

dr. V. Gregorič

Ljubljana

kronska ustna voda

EUODIN

Zakonito varovano.

Specijalitet za kadilice.

10 do 15 kapljic v kozarec vode.

Cena 2 kroni.

Glavna zaloge v lekarni

Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Pozor! Pozor!

Kavarna

, Leon'

V Ljubljani 293 32

na Starem trgu št. 30

vsak torek, četrtek in nedeljo

uso noč odprta.

Na razpolago je najnovnejši ameriški biljard in električni klavir.

Z odličnim spoštovanjem

Loo in Fan Pogačnik.

Najboljše Izvirno dvojno uležano

pivo prazdroj in črno pivo

(Bockbier) iz medčanske Budejovičke pivovarne se toči

v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

vrček 20 vin. vrček

Parna pralnica in likalnica

(z motornim obratom) 400-11

C. J. Hamann v Ljubljani.

Po vse do srede vsakega tedna v moji trgovini za pranje in likanje oddano moško perilo se lahko pride v soboto istega tedna ali pa se pošlje venkaj. Berilo se tako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Vlasto

v nežni dobi 3 1/2, leta po hudi in dolgi bolezni v boljše življenje.

Pogreb predraga rajne se vrši v ponedeljek 10. t. m. ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Bodi vsem priporočena v blagospomin!

2773

Poljane, 9. avgusta 1908.

Zaljuboči ostali.

Zahvala.

2770

Zahvala, ki se mi je izkazalo ob bolezni in prebridki išgubi moje drage, ikreno ljubljene, nepozabne hčere

Kriste Ambrožič

izrekam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ter darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so preblago rajnico spremili k zadnjemu počutku ter pomagali ublažiti moje preveliko žalost, najprezračnjo zahvalo.

Mojstrana, 1. avgusta 1908.

Cecilia Ambrožič.

izrekam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ter darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so preblago rajnico